

Det Anarkistiska Biblioteket

Den revolutionära syndikalismen och dess innebörd

Gottfrid Ljungdahl

Gottfrid Ljungdahl
Den revolutionära syndikalismen och dess innebörd
1912

Runeberg.org

sv.anarchistlibraries.net

1912

Den arbetarrörelse, som härstammar från revolutionens klassiska land — Frankrike — och som går under namnet syndikalism samt här i Sverige företrädes av **Sveriges Arbetares Centralorganisation** är till syfte en alltigenom praktisk arbetarrörelse. Även om man skulle kunna i viss mån påstå, att de revolutionära socialistiska och anarkistiska skolorna haft någon del uti den teoretiska propaganda, som förberett marken för denna rörelse, så får man dock icke säga att densamma är frukten av någon sådan teoretisk agitation, utan istället att den är en naturlig frukt av den industriella och ekonomiska utvecklingen, att den är en **rent facklig-ekonomisk proletärrörelse**, som vill samla alla proletärer, oavsett deras olika uppfattningar i religiösa och politiska frågor, till gemensam kamp mot klassamhället.

Syndikalismen är alltså en rent facklig rörelse och såsom sådan oavhängig av varje politiskt eller annat parti.

Den är med andra ord en rörelse, som uteslutande vill hävda och tillgodose arbetarnes fackliga eller deras klassintressen.

Man måste för att förstå denna syndikalismens innebörd ytterst noga komma ihåg, att den bestämt skiljer på begreppen **klass** och **parti**, vilka inom den gamla socialdemokratiska arbetarrörelsen ofta sammanblandats med varandra och nästan utan undantag till förmån för de ledande personligheternas **partiintressen** samt till förfång för arbetarnes **klassintressen**.

Arbetarklassens frigörelse måste vara denna klass, eget verk, hette det i den gamla Internationalens devis, och det är denna sats, som den revolutionära syndikalismen vill praktiskt förverkliga. Den bygger proletariats frigörelse uteslutande på dess **klasskamp**.

En klass är en historiskt given företeelse inom samhället, ett parti däremot en tillfällig sådan. När den borgerliga eller kapitalistiska revolutionen under förra århundradet bröt ned det medeltida feodalsamhället, så upphöjde den en förut undertryckt samhällsklass — bourgeoisien — till den härskande klassen; de klasser, som förut varit de regerande, uppsögos så småningom av denna bourgeoisie, vilken tog samhällets hela ekonomiska ledning om hand. Samtidigt uppväxte emellertid inom detta samhälle en ny klass, vilken förut — sålänge bourgeoisien varit förtryckt — utgjort ett element inom densamma, men vilken nu i och med dess erövring av

stora intresse. Den vill utgöra en ständig kamporganisation mot kapitalismen, fostra, stärka och utveckla proletariats klassmedvetande; den vill utnyttja alla brukbara och effektiva stridsmetoder i striden mot utsugarna.

Så långt är den revolutionära syndikalismen en praktisk arbetarrörelse.

Men den är tillika en ideell arbetarrörelse i detta ords bästa bemärkelse, när den under sin ständiga strid mot kapitalismen aldrig glömmes, att dess mål likväl är kapitalismens överflödiggörande, dess undanträngande från ledningen av produktionen och producenternas övertagande av densamma.

I den revolutionära syndikalismens tecken är enighet mellan alla proletärer icke en utopi!

Den skall dana den solidaritet inom proletärernas led, vilken är nödvändig för att arbetarna skola kunna störta det samhälle, vilket berövar dem frihet och lycka.

Emile Zola, "den franska revolutionen försakad av mindre missförhållanden än de nu existerande."

Hur enfaldigt tro och våga påstå, att arbetarne skulle, ha orsak att visa medkänsla mot sina förtryckare! Ha de någonsin visat skonsamhet mot proletärerna? Aldrig!

Dessa industrialismens rovriddare, som av snikenhet och lumpet vinstbegär hellre låta arbetarne levande begravas i gruvor eller sönderslitas i fabriker än de offrat något av sina stulna millioner till anordnande av försigtighetsåtgärder häremot; dessa lockoutgalna arbetsköpare, som ifall deras slavar vågat ett ögonblick söka räta ryggen hotat att utkasta dem i arbetslöshetens och husvillhetens hopplösa mörker till rov för brutala myndigheter, vilka alltid stått redo att bortdömma dessa olyckliga offer till långvarigt tvångsarbete och inspärning!

Ha alla dessa släktets marodörer, vilka aldrig borde tålas i ett mänskligt samhälle någon som hälst rätt att vädja till arbetarnes rättsmedvetande?

De, som själva sakna sådant och genom sina våldsdåd trampat alla sina medmänniskors rättsmedvetande i stoftet!

Låtom oss slå fast, att vilka våldsåtgärder arbetarne än begagna, äro dessa likväl ingenting att tala om i jämförelse med de våldsbragder, som deras förtryckare under seklers lopp låtit komma sig till last.

Syndikalismen vill icke i sin kamp mot kapitalismen låta leda sig av någon falsk pietetskänsla; i de fall, då kraftigare åtgärder äro ändamålslösa avstå visserligen även syndikalisterna därifrån, men ej i de fall då desamma skulle föra till seger.

Och varför ej taga vara på sådana kampmetoder som de ovan relaterade, där staten enligt borgarnes egen förklaring är totalt oförmögen att ingripa till kapitalismens förmån såsom obehörig tredje part, vilket den eljest alltid gjort i alla konflikter mellan kapital och arbete.

Den revolutionära syndikalismen är alltså, som av denna lilla skildring framgår, en ren proletärrörelse, vilken inom sig vill samla alla arbetare utan att tillgodose något särskilt yrkes intresse framför ett annat yrkes lika

makten och den samtidigt uppspirande industrialismens allt snabbare utveckling kom att övertaga den roll bourgeoisie förut innehåft; att vara framskaparen av de materiella värdena inom samhället och tillika den förtryckta klassen. Denna klass var proletariatet eller lönslavarnas klass.

Vi se sålunda, att klasserna inom samhället äro givna produkter av den socialekonomiska utvecklingen. Då det moderna klassamhället nu kan sägas vara mer än hundra år gammalt, och dess olika mot varandra fientligt sinnade klasser: *bourgeoisien* och *proletariatet* äro årsbarn med dess uppkomst, så följer härav att proletariatets kamp mot bourgeoisie eller klasskampen icke i och för sig är någon tillfällig företeelse, utan äger lika gamla anor. Att förneka dess existensberättigande är detsamma som att förneka historien själv.

En sådan strid måste utkämpas av de förtryckta själva med de vapen, varmed de kunna tillfoga motståndaren de kännbaraste förlusterna. Liksom bourgeoisie på egen hand förde sin strid mot feodalsamhället, så måste även proletariatet självt utkämpa sin strid mot klassamhället, till dess det avskaffat detsamma och därmed också sin egen tillvaro som klass.

Syndikalismen har också gjort denna ovan citerade sats, att arbetarklassens frigörelse måste vara dess eget verk till sin och den kommer också därigenom att inleda en renässans-(pånyttfödelse-)period i arbetarrörelsens historia.

Det fanns en tid, då arbetarrörelsen i sin helhet uti sin kampanj mot klassamhället följde denna paroll. Men så kom ett skede i dess historia, då den blev politisk, d. v. s. lät den ekonomiska klasskampen stå tillbaka och förlade tyngdpunkten av sin taktik till de lagstiftande församlingarna eller med andra ord till strävandena att söka omlägga samhällets och dess ekonomiska byggnad medelst politiska vapen. Denna taktik: den socialdemokratiska blev emellertid icke såsom mången förmodat fruktbar utan den blev i stället **Arbetarrörelsens svaghet**.

Det var ju helt naturligt, att då det gällde att flytta kampanjen mot kapitalistsamhället över på det politiska området, man måste skjuta de rent proletäriska kampmedlen, den direkta ekonomiska aktionen mot kapitalismen åt sidan. För att kunna samla stora väljarmassor under arbetarrörelsens banér var det nödvändigt att göra denna rörelse till förespråkare

för en hel mängd småborgerliga reformkrav, vilka visserligen rörde arbetarnes rent personliga och samvetsfrihet inom vissa snäva gränser, men som voro utan reell betydelse för själva huvudfrågan: arbetarklassens frigörelse från det kapitalistiska förtrycket. Och för att icke stöta ifrån sig dessa småborgerliga element blev denna huvudfråga åsidosatt, enär den berörde samhällets grundorättvisa: privatäganderätten till jord och produktionsmedel varav även alla dessa "arbetarvänliga" småborgare skördade sin profit.

Den verkliga klasskampen blev tillbakasatt genom att huvudvikten kom att läggas vid den politiska kampanjen och vid samlandet av de stora väljarskara. Med naturnödvändighet måste viss hänsyn tagas till de borgerliga intressena inom desamma för att de ej skulle svika "arbetarnes sak" vid valurnorna.

Alltså måste den fackliga klasskampen avtrubbas. Kan man ej med fullt fog påstå, att detta är ett svaghetssymptom hos arbetarrörelsen. Jo, för visso.

Den fackliga rörelsen är just klasskampens ryggrad.

Den är också det enda vapen i arbetarnes händer för vilket kapitalets representanter bära fruktan, just emedan det hotar kapitalets mest sårbara punkt: dess ekonomi. Georg Brandes har sagt "att intet rovdjur är så vilt, som en bourgeois, vilken fruktar för, att hans penningpung är i fara."

Ju svagare och mera undfallande denna rörelse är, desto djärvare och fräckare bli arbetsköparne i sina anlopp mot densamma.

Den svenska fackföreningsrörelsens historia under de senaste åren är en hel kedja av **motgångar och nederlag**, förorsakade av den undfallenhet, som insmugit sig i densamma, till följd av att den stått under socialdemokratisk protektion.

Alla de slavbestämmelser, som arbetsköparne under hot om masslockouter och utsvältning tvingat arbetarne att antaga i de respektive arbetsavtalen äro för välkända för att i detta sammanhang behöva utförligare relateras. Nog av: den svenska fackföreningsrörelsen har råkat i ett vanmaktstillstånd, varur endast den revolutionära syndikalismen torde kunna rädda densamma.

"Överhuvudtaget torde det kunna ifrågasättas, huruvida ett lockouthot har någon verkan gentemot en syndikalistisk organisation. Den är visserligen byggd på lösa grunder, vilket synes vara en svaghet, men däri ligger också en styrka."

De anförda borgerliga tidningsorganen påpekade därefter ovan citerade eventualitet, att arbetarne skulle få återupptaga arbetet för en timlön av 45 öre, men skyndade sig att tillägga, att dessa då komme att blott prestera $45/50 = 9/10$ av arbetets värde.

Detta är tillade dessa organ vidare, "**den mycket omtalade sabotagens innebörd. Och det värsta är, att densamma i denna form torde vara alldeles oåtkomlig för strafflagar och klasslagsstiftning.**"

En fullständigt borgerlig kapitulation inför en av syndikalismens allra farligaste stridsmetoder!

De "goda" borgarna förstå, att de här ha att göra med arbetare, vilka icke "slå sig till ro" efter en avslutad strid, utan äro beredda att fortsätta den på ett område, där icke längre arbetarnes sträjkassor behöva anlitas, utan där arbetsköparne riskera att få betala krigskontributionerna.

Hu, så hemskt!

För alla utplundrare och parasiter!

De varslade, att bourgeoisiens kassakistor voro i fara att länsumpas; därav deras räddhåga.

Men de tröstade sig med, att då lagstiftningen stod vanmäktig, **arbetarnes sunda rättsmedvetande skulle veta att reagera mot en sådan stridsföring.**

Löjligen enfald!

En svensk författare C. F. Ridderstad har skrivit, "att om man lägger de franska konungarnes blodsdåd och rövarbragder i historiens ena vågskål och den franska revolutionens blodsdomar och avrättningar i den andra, så skola de senare befinnas fjäderlätta gentemot de förra." "Dock var," skrev

Är det för övrigt icke en taktisk dårskap, att på förhand utlämna sina stridsplaner till fienden? Blott fåkunnigheten och enfalden kunna påyrka något sådant.

Då den revolutionära syndikalismen innesluter så mångskiftande kampmedel, växlande efter olika tillfällen, måste den också ställa stora fordringar på de enskilda individerna inom sina organisationer. Den fordrar, att de skola handla enligt sitt klassmedvetande.

Syndikalismen är såväl med hänsyn till taktiken som till organisationsformen federalistisk; det vill säga, den lämnar sina respektive organisationer och dessas medlemmar största möjliga handlingsfrihet. Ansvar för stridernas förande vilar sålunda på medlemmarna själva och deras taktik dikteras ej av några auktoritära ledande personligheter. Detta blir, om man så skulle vilja kalla det en centralisation, men ej av **makten** hos de få, utan av **kraften** hos de många.

Socialdemokraterna känneteckna syndikalismen som en för proletarietet vanmaktsskapande rörelse, då den är fotad på så **till synes** lösa grunder. Hur skall den kunna mena de, under sådana förhållanden hålla stånd mot arbetsköparnes starkt centraliserade ringar och karteller?

Vid första påseendet ser det kanhända ut som om deras tankegång vore riktig. Men i verkligheten ter sig saken något annorlunda.

Det kan i detta sammanhang vara av ett visst intresse att konstatera borgarklassens fruktan för syndikalismens kampmetoder. Medan socialdemokraterna föraktfullt rycka på axlarna åt desamma behandla borgarna ofta nog saken med ett allvar, som visar deras farhågor för en arbetarrörelsens taktikförändring, vilket vore för dem att komma ur askan i elden.

Vid den första syndikaliststrejken i Sverige — Karlstadskonflikten — skrevo Göteborgs-Posten och Nya Värmlandstidningen efter att ha berättat Centrala Arbetsgivareförb:s lockouthot och framkastat den eventualiteten att mureriarbetsmännen, som begärt en löneförhöjning från 40 till 50 öre pr timme skulle få återgå till arbetet med en löneförhöjning av endast 5 öre pr tim. följande:

Den revolutionära syndikalismen, denna så fruktade och hatade företeelse vilken socialdemokraterna beljuga och smutskasta och vilken arbetsköparne redan börjat visa fruktan för; denna rörelse äsyftar i främsta rummet att skapa en lifskraftig och stridsduglig facklig rörelse, avsedd att leda klasskampen in i dess rätta fåror och fora den till seger för de förtrycktas klass.

Medan den gamla fackföreningsrörelsen genom sin byråkratism och maktcentralisation är dömd till steril ofruktbarhet vill syndikalismen skapa en lättroblig organisation, avsedd att kunna anpassa sin stridstaktik efter olika förhållandens växlande krav.

I syfte att motarbeta den skråande som uppväxt inom den gamla rörelsen och där visat många mindre vackra sidor har den revolutionära syndikalismen byggt sin sammanslutning på lokala samorganisationer, förenade till en hela landet omfattande central organisation. Redan i den lokala samorganisationens idé möter oss en fläkt av den socialismens och klassolidaritetsens anda, vilken genomströmmar denna nya revolutionära fackliga rörelse. Socialismen vet icke av några speciella grupp- eller yrkesintressen. Den är med nödvändighet en alla förtrycktas kamp till förmån för dem alla.

Genom rörelsens omvandling till lokalistisk sådan vinnes i främsta rummet utbredandet av förbrödringens anda bland proletärerna vilket i sin tur måste leda till undvikande av så obehagliga företeelser som att en arbetarkorporation under en strid med arbetsköparna uppträder osolidariskt och förrådiskt mot en annan; en tyvärr alltför vanlig företeelse inom den gamla fackföreningsrörelsen.

Dock är det icke enbart beträffande formen för organisationen, som den nya syndikalistiska revolutionära rörelsen skiljer sig från den gamla reformistiska fackföreningsrörelsen, utan den mest djupgående skiljaktigheten mellan dem båda torde få sökas uti den inneboende andan och den därav betvingade taktiken i striden mot arbetsköparne.

Den gamla fackföreningsrörelsen, som står under socialdemokratins inflytande är blottad på all idealitet, på all revolutionär anda. Dess ledare — socialdemokraterna — framhäva alltid i tal såväl som i skrift en sak: **fackföreningsrörelsens begränsning.**

Vad menas härmed?

Jo, att den fackliga rörelsen är blott och bart en självhjälpsorganisation med uteslutande reformistisk karaktär, avsedd att endast verka inom sitt speciella område, endast till för att skaffa arbetarna något högre lön, förkorta deras arbetstid eller i övrigt förbättra deras ställning på arbetsmarknaden.

Den socialdemokratiska åskådningen fränkänner den fackliga rörelsen varje karaktär av samhällsordnande kraft, fränkänner den all socialistisk-revolutionär innebörd och vill i dess ställe överlåta detta på det politiska partiet – socialdemokratien – vars representanter genom att prata en massa småborgerligt nonsens inom de lagstiftande församlingarna tro sig kunna omvandla samhällets ekonomiska byggnad, från kapitalism till socialism.

Vilket hån mot allt sunt förnuft, mot all samlad historisk erfarenhet!

Lär icke denna sistnämnda i stället, att politiken blott är en avspiegling av det ekonomiska samhällslivets olika förrättningar och att de politiska organen endast äro till för att inregistrera och sätta sitt sigill på allt, som den ekonomiska utvecklingen framskapat?

Just detta har syndikalismen begagnat som utgångspunkt för sin organisatoriska och agitatoriska verksamhet

För att kunna rikta en avgörande attack mot samhällets ekonomiska grundval vill den skapa en solid revolutionär klassorganisation, som genom ständig kamp mot kapitalismen till sist skall övervinna och överflödigöra densamma inom samfundslivet.

Syndikalismens förespråkare ställa sålunda proletariatets fackligt-ekonomiska klassrörelse på en vida bredare grundval än den gamla rörelsens anhängare.

Hur viktig syndikalisterna än anse denna rörelse vara för att värna arbetarnes dagliga ekonomiska intressen, anse de likväl, att den har en vida högre och ideellare uppgift: genomförandet av den sociala omvälvning, som innefattar kapitalistklassens totala utestängning från den privata eganderätten till produktionsmedlen.

Under sin dagliga strid för förbättrade existensvillkor få, mena syndikalisterna, arbetarna icke glömma att de äro framskaparna av de materiella värdena, att det är på dem, som produktionen ytterst vilar och att de måste upphäva den onaturliga motsättning, som existerar mellan proletarisk massproduktion och privatkapitalistisk tillägnelse av denna produktionsresultater.

Denna motsättning kan endast upphävas genom producenternas övertagande av produktionen.

Med dessa tendenser som grundval, vilka måste vara i hög grad ägnade att fostra arbetarnes revolutionära klassmedvetande är alltså den revolutionära syndikalistiska rörelsen att betrakta som en stridsorganisation i detta ords bästa mening. Gent emot kapitalistsamhället och dess försvarare står den som den oförsonlige fienden, som ej låter sina vapen vila, förrän den uppnått sitt mål.

Självklart är också, att en så utpräglad proletarisk klassrörelse i och för tillgodoseendet av sin klass intressen använder alla de medel och stridsmetoder, som kunna ge den framgång därvidlag. Den för ju sin kamp på det rent ekonomiska området. Den har inga borgerliga eller besutna individers intressen att taga hänsyn till, då den ej befattar sig med valpolitik och således ej behöver deras röster. Under sådana förhållanden utnyttjar den således i stället de kampmetoder, som äro proletariatets eller de egendomslösas säregna sådana även om dessa skulle mången gång te sig anstötliga för den borgerliga samhällsmoralen.

Syndikalismen är nämligen icke besvärad av någon överdriven respekt för denna "moral", och detta torde vara ägnat att hjälpa den ett gott stycke framåt.

Socialdemokraterna ha klandrat syndikalisterna för att de senare ej närmare preciserat sina kampmetoder. Men det är just socialdemokraternas stora dundrande dumhet, att de på förhand dogmatiskt och okritiskt utstakat sina. Därigenom har den socialdemokratiska fackföreningsrörelsen förlorat all anpassningsförmåga och lidit det ena nederlaget efter det andra i striden mot arbetsköparna.